

عنوان مقاله:

حسابداری آب ضرورتی برای ساماندهی اطلاعات، گزارش دهی، برنامه ریزی و ارزیابی منابع و مصارف آب (مطالعه موردی: حوضه آبریز رخ-نیشابور)

محل انتشار:

نشریه آبیاری و زهکشی ایران، دوره 15، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سحر خزاعی - دانشجوی دکتری آبیاری و زهکشی- گروه مهندسی آب- دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ساری، ایران

محمود رایینی - استاد گروه مهندسی آب، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ساری، ایران

کامران داوری - استاد گروه مهندسی آب، دانشکده کشاورزی- دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

مجتبی شفیع - استادیار پژوهش- گروه هیدروانفورماتیک، مرکز پژوهشی آب و محیط زیست شرق- مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از عوامل اصلی ایجاد بحران آب در کشور نبود یک چارچوب ساماندهی شده دقیق برای آگاهی رسانی در زمینه اجزای تراز آبی و کاربری های آب است. بنابراین استفاده از یک چارچوب حسابداری آب به عنوان یک ضرورت مطرح میشود. هدف از این پژوهش نشان دادن ظرفیت چارچوب WA+ برای تهیه حسابهای آب در حوضه رخ-نیشابور است که در چهار بخش اصلی ساماندهی اطلاعات، گزارشدهی، برنامه ریزی و ارزیابی ارائه شده است. بخش ساماندهی اطلاعات دربرگیرنده گردآوری آمار از منابع مختلف از جمله تصاویر ماهواره‌ای و مدلسازی است. بخش برنامه ریزی دربرگیرنده سناریوپردازی است که در این پژوهش همراه با مصوبات شورای عالی آب، دو سناریوی کاهش برداشت از آبخوان در نظر گرفته شد. گزارشدهی با تکمیل کاربرگهای مختلف WA+ برای سه سال تر، نرمال و خشک در حالت واقعی و شرایط سناریوها انجام شد. بخش ارزیابی به کمک نشانگرها برای هر کاربرگ و برای شرایط واقعی و سناریوها ارائه شد. نتایج بررسی وضعیت آب در حوضه نشان داد که در حوضه رخ-نیشابور هر سال افت شدید ذخیره آبخوان رخ میدهد. همچنین نزدیک به ۸۰ درصد بارش در حوضه تبخیر و از دسترس خارج میشود. در نهایت یافته‌های به کارگیری سناریوهای کاهش برداشت از آبخوان (مطابق با طرح احیا و تعادلبخشی) نشان داد که اگر برداشت از آبخوان به اندازه آب تجدیدپذیر شود کسری مخزن سالانه به صفر رسیده و به ذخیره آن افزوده خواهد شد.

کلمات کلیدی:

سناریوپردازی، شورای عالی آب، طرح احیا و تعادل بخشی، کاربرگ، نشانگرها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1307284>

